

5 saker att känna till om internationell rätt i konflikten mellan Ryssland och Ukraina

1

I konflikten mellan Ryssland och Ukraina gäller krigets lagar.

Internationell humanitär rätt, eller krigets lagar som det också kallas, gäller i de länder som är parter i konflikten, det vill säga Ryssland och Ukraina. Den internationella humanitära rätten reglerar krigföringens medel och metoder samt skyddar civilbefolkningen och de som såras eller tillfångatas. **Alla parter i konflikten i Ukraina måste följa bestämmelserna i internationell humanitär rätt.**

2

Alla parter i konflikten måste behandla civila och andra skyddade grupper på ett humant sätt.

Personer som inte eller inte längre strider skyddas av internationell humanitär rätt. Detta omfattar såväl civila som stridande som sårats eller tillfångatagits. Ryska och ukrainska styrkor, separatister och andra väpnade grupper som deltar i konflikten måste behandla dessa personer humant. Till exempel är **våldshandlingar och tortyr förbjudet.**

3

Det är inte tillåtet att angripa civila och civila objekt.

Både ukrainska och ryska styrkor, liksom separatister och andra väpnade grupper, måste skilja mellan civila och stridande och mellan militära mål och civila objekt. Angrepp får endast riktas mot stridande och militära mål, t.ex. kaserner. **Det är förbjudet att göra civila, deras hem eller viktig infrastruktur till måltavlor.**

4

Invasion, ockupation och annektering är inte samma sak.

Invasion innebär att väpnade styrkor går in i en annan stat utan samtycke. **Ockupation** beskriver en situation där väpnade styrkor tar faktisk kontroll över territorium i en annan stat utan samtycke. Det är först när det lokala styret inte längre kontrollerar territoriet och de utländska styrkorna har möjlighet att ta över denna roll som en invasion blir en **ockupation.**

5

De som bryter mot krigets lagar kan ställas till svars.

Allvarliga brott mot internationell humanitär rätt utgör krigsbrott. Om ryska eller ukrainska soldater, separatister eller medlemmar av andra väpnade grupper bryter mot bestämmelserna kan de ställas till svars. I dagsläget kan inte Internationella brottmålsdomstolen (ICC) inleda utredningar rörande konflikten eftersom varken Ukraina eller Ryssland är medlemmar i domstolen. Myndigheterna i de båda länderna kan – och bör – dock själva åtala förövarna. Dessutom kan tredjeländer använda sig av principen om universell jurisdiktion, som möjliggör lagföring av internationella brott oavsett var de har begåtts och oavsett förövarnas nationalitet.

